1848. N°. 14[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 13 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 December.

De Heer Mr. A. Veder te Rotterdam is benoemd tot Lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland.

— De Minister van Marine en Koloniën heeft ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat het bij herhaling gebleken is, dat bij sommige ouders of voogden van jongelingen, die zij tot officier bij 's Rijks zeemagt of bij het corps mariniers, of wel als Ingenieurs voor den scheepsbouw wenschen te zien opgeleid, twijfel heeft bestaan ten aanzien van den ouderdom, welke vereischt wordt om als adelborst op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik te worden toegelaten; dat, ter wegneming daarvan, aan hen wordt medegedeeld, dat alleen zoodanige jongelingen tot het vergelijkend examen bij het Instituut kunnen worden toegelaten, die op het tijdstip van plaatsing, zijnde 1°. October van elk jaar, niet beneden de 13 en niet boven de 16 jaren oud zijn, wanneer zij voor de eigenlijke zeedienst worden bestemd, doch zoo hunne keuze zich tot het vak van scheepsbouw of voor het corps mariniers bepaalt, zij niet jonger dan 16, en niet ouder dan 19 jaren zullen mogen zijn; voorts dat in het vervolg niet dan in zeer buitengewone omstandigheden eene plaatsing op voormeld Instituut voor geheele of gedeeltelijke rijks rekening zal kunnen worden toegestaan.

— Sedert onze laatste opgave zijn alhier 14 Cholera-lijders bijgekomen, overleden 10, hersteld 1. Totaal 265. Overleden 133, hersteld 50, in behandeling 82.

— Uit het dezer dagen uitgekomen berigt der koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid, gedagteekend van de maand October ll. ontleenen wij het volgende:

Op den 27sten Julij ll. heeft plaats gehad de Algemeene Vergadering der Commissie van de Maatschappij van Weldadigheid, onder het voorzitterschap van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden.

De Permanente Commissie, bij monde van den Heer Mr. Faber van Riemsdijk, brengt verslag uit over het jaar 1847.

Door den Heer G. Ruitenschild werd verslag gedaan van den staat der godsdienstigheid en zedelijkheid en van het godsdienstig- en school-onderwijs in de Kolonien. Vervolgens brengt de Heer van Hoorn van Burgh het finantiëel verslag uit over 1847.

Tot vervulling van de vacature, door het overlijden van het lid der Commissie den Heer Mr. J. Kol, te Utrecht, werd, op voorstel van Zijne Koninklijke Hoogheid, benoemd de Heer Mr. J. J. Uijtwerf Sterling, Procureur-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof in N.-Holland.

Daarop heeft den 29sten Julij ll. plaats gehad de eerste vergadering der Commissie van Toevoorzigt, zamengesteld uit de leden wier namen in alphabetische orde hieronder volgen:

Ab. Blussé de Jonge, Schoolopziener, en A. H. van der Boon Mesch, Hoogleeraar, te Leyden. Mr. J. G. A. Clant, Procureur bij den Hoogen Raad, te 's Gravenhage. J. L. Crap Hellingman, Inspecteur der Belastingen, aan den Helder. Jhr. M. van Geen, Majoor bij het Regiment Grenadiers en Jagers, en J. K. Baron van Goltstein, Lid van de Tweede Kamer, te 's Gravenhage. H. C. van Hall, Hoogleeraar, te Groningen. Jhr. Mr. H. Hoeufft van Velsen, Lid van de Ridderschap van N.-Holland, te Amsterdam. H. J. Hofstede, Predikant, te Gorinchem. K. Hoogeveen, Kolonel, te Delft. Mr. J. A. Kluppel, Lid van de Prov. Staten van N.-Holland, te Alkmaar. J. T. van Lacum, gep. Luit. ter Zee, van de 1ste kl., te Amersfoort. S. J. Graaf van Limburg Stirum, Lid van de Ridderschap, te Amsterdam. F. J. van Maanen, Lid der Staten van Z.Holl. en Weth., en E. van der Oudermeulen, Buitengew. Adj. des Konings, te 's Gravenhage. Jhr. Mr. P. N. Quarles van Ufford, Lid van de Arr.-Regtbank, te Zutphen. Schuurman, Luit.-Gen. en Buitengew. Adj. des Konings, te Amsterdam. H. Baron Snouckaert van Schouburg, gepens. Luit.-Generaal, te 's Gravenhage. Jhr. Mr. D. G. van Teylingen van Kamerik, Thesaurier der Stad, te Rotterdam. Mr. J. J. Uytwerf Sterling, Proc.-Gen. bij het Prov. Geregtshof in N.-Holland, te Amsterdam. J. C. Verhagen, te Bergen op Zoom. Mr. A. Vernède, Secretaris der Stad, te Schiedam. G. D. Viehoff, Predikant, te Utrecht. Jhr. Mr. P. H. van de Wall, Lid der Staten van Zuid-Holland enz., te Dordrecht.

Door die Commissie werd in deze Vergadering benoemd tot haren Voorzitter de Heer Mr. J. K. Baron van Goltstein en tot haren Secretaris de Heer Mr. J. G. A. Clant; vervolgens werden bovenvermelden verslagen ter tafel gebragt, en besloten te committeren tot eene inspectie der Kolonien, de Heeren Jhr. Mr. H. Hoeufft van Velsen en Prof. H. C. van Hall, terwijl de opneming der rekening en verantwoording werd opgedragen aan de Heeren F. J. van Maanen, E. van der Oudermeulen en Mr. J. G. A. Clant.

Nog werd door de Vergadering besloten goed te keuren de verkiezing van den Heer Mr. J. J. Uytwerf Sterling tot Lid der Commissie van de Maatschappij van Weldadigheid, welke thans is te zamen gesteld, als volgt:

Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, President.

Leden, in rangorde van aftreding:

Mr. J. Enschedé, te Haarlem. Jhr. J. C. R. van Hoorn van Burgh, te 's Gravenhage. D. Kinker, te Amsterdam. Mr. J. G. van Nes, bij Utrecht. Mr. J. Fabius, te Amsterdam. Jhr. F. W. T. F. Baron van Pallandt van Keppel, te 's Gravenhage. S. V. J. Teixeira de Mattos, te Amsterdam. Falter, Generaal, Dr. W. H. Meijer, Mr. J. C. Faber van Riemsdijk, en Ds. G. Ruitenschild, te 's Gravenhage. Mr. J. J. Uytwerf Sterling, te Amsterdam.

Voorts werd medegedeeld, dat, wijle Mej. H. G. Heemskerk, te Amsterdam, eene som van f 200 aan de Maatschappij had gelegateerd.

Berigten wegens de Kolonien. De bevolking is, gelijk doorgaands in het najaar, weêr wat toegenomen, door meer aankomst dan ontslag. Daarbij zijn de sterfgevallen en desertiën de helft minder geweest dan in het vorig vierendeelsjaars, zijnde de sterfte van 123 op gemiddeld 11500 zielen, dat is van 4 ten honderd over het jaar, zelfs zeer gering.

De uitkomst der belangrijke rogge-teelt was zeer gunstig, zijnde de opbrengst in al de Kolonien te zamen geweest: van 808 bunders 17,200 mud, 21.29 van het bunder; dat is 1291 mud meer dan verleden jaar en 46 kop per bunder meer.

Het bremzaad, waarmede 348 bunders rogge ingezaaid was, is wel gelukt. De gerst en haver is niet minder gewenscht uitgevallen.

Onder al de gerst en haver zijn klaver- en graszaden gezaaid, die uitmuntend zijn voortgekomen, zoo dat er meer best nieuw groenland bekomen is voor het oude, hetwelk tot den bouw omgescheurd wordt.

123 bunders boekweit hebben 2165 mud opgebragt.

Van 791 bunders hooiland konden slechts 318 worden gehooid, waarvan 1136 voer, van 500 pond, is verkregen; zijnde al het overige tot zomervoeder noodig geweest. De veestapel bedraagt 1030 stuks rundvee, 116 paarden en 2200 schapen, 90 vette varkens zullen er in de volgende maand, te Ommerschans worden geslagt; alwaar iedere hoevenaar er 4 houdt, waarvan de kleinste voor hem is. De aardappelen-teelt is treurig uitgevallen. Op hoogstens 120 mudden van het bunder kan de opbrengst worden begroot, dat verleden jaar nog 166 mud is geweest. Bij gewone jaren vergeleken zal er dus wel 50,000 mudden minder worden gerooid, dat door den beteren graan-oogst op verre na niet kan worden gedekt. Men kan dus aan de Gestichten slechts twee malen aardappelen verstrekken, wordende er de overige dagen gort- en erwten-soep, benevens boonen en haver-gort gegeten. De fabriekmatige werkzaamheden zijn zonder tegenspoed voortgezet. Voor eigen behoefte van kleeding, huisraad en gereedschappen is er zooveel gewerkt, dat er, zelfs voor grootere bevolking, tegen den winter een toereikende voorraad bestaat.

De koffijbaal-weverij, in de Bedelaars-Gestichten, had sterker kunnen worden doorgezet, ware de bestelling grooter geweest. De katoenweverij in de gewone Kolonien heeft tot in September voortgewerkt, toen het bestelde meerendeels gereed was en de wevers voor het aardappel-rooijen gevorderd werden; terwijl de katoenspinnerij, aan het 3de Gesticht te Veenhuizen, vlug en voldoende heeft doorgewerkt, en in de ruimte voorzien in de behoefte aan weef-garens.

Behalve het onderhoud van gebouwen, bruggen en sluizen, hebben de Kolonisten te Ommerschans drie nieuwe boeren-woningen gezet en de broodbakkerij vergroot; terwijl later ingevoerde kleinere werkzaamheden met het beste gevolg worden voortgezet; hetwelk alles strekt om voor alle noodwendigheden slechts de grondstoffen van buiten te behoeven.

Deze zomer gaf weder vele bezoekers, meest vreemdelingen, inzonderheid

Engelschen, ook eenige Duitschers; terwijl de Fransche regering langs verschillende wegen, vele narigten van de Kolonien trachtte te bekomen.

'sGRAVENHAGE, 11 December.

Z. M. heeft den Heer Mr. W. J. d'Ablaing van Giessenburg, Referendaris bij den Raad van State, benoemd tot Lid van den Hoogen Raad van Adel.

— Z. M. heeft benoemd tot Ridders der Orde van den Nederl. Leeuw de Heeren Mr. J. C. Voorduyn, Raadsheer, en Mr. B. C. J. Visscher, Procureur-Generaal bij het Prov. Geregtshof in Utrecht.

— De (oude) Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen ten twee ure wederom vergaderen tot het ten einde brengen van nog eenige aanhangige werkzaamheden en tot behandeling van enkele spoed vereischende onderwerpen, waarna hoogst waarschijnlijk de zittingen der Kamers gesloten en zij ontbonden zullen worden.

— Naar men verneemt heeft de Heer G. L. Baud, die onlangs tot Minister van Koloniën benoemd is, doch laatstelijk, om redenen van gezondheid, zijn ontslag gevraagd heeft, dat verzoek ingetrokken; zoodat hij met de portefeuille van dat ministerie belast blijft.

— De tijdelijke Minister van Finantiën, — gezien den Staat N°. IX (*Statistiek*), van het Kantoor....., over de maand October jl., waarop de Weverskammen gebragt worden onder de artikelen, bij het tarief van regten niet bij name genoemd; — gelet op het tarief van regten, gearresteerd bij de wet van den 19den Junij 1845 (Staatsblad N°. 28); — heeft, bij resolutie van 15 November jl., een der Heeren Arrondissements-Directeurs der Directe Belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, uitgenoodigd, om den betrokken Ontvanger te kennen te geven, dat de Weverskammen, om het even op welke wijs of uit welke grondstoffen die vervaardigd zijn, zoo wat de toepassing der regten als de rangschikking van het artikel in de statistieke tabellen betreft, moeten begrepen worden onder de rubriek: fabriek- en stoomwerktuigen.

— In deze residentie is aangekomen en aan het Hotel Bellevue afgestapt, de Heer Elliot, Secretaris bij het Engelsche Gezantschap, en familie, komende van Londen.

— Aanstaanden Woensdag den 13den dezer, zal in de zaal Diligentia het eerste gewone jaarlijksche Concert worden gegeven. Daarop zullen zich doen hooren de Heeren Oshoff, Hofzanger van den Hertog van Brunswijk, H. Litolff op de piano en de Heer Lindner, Solo-Waldhoornist van den Prins von Reuss. Wij maken van dit Concert melding, omdat in een der dagbladen dezer dagen gezegd werd dat die Concerten in Diligentia zouden ophouden. — Het tegendeel blijkt uit deze mededeeling.

12 December.

In de Zitting van de Tweede Kamer van heden heeft, na eedsaflegging in handen van den Voorzitter, als daartoe door Z. M. gemagtigd, de Heer Mr. Geradts, uit Limburg, zitting genomen.

Ingekomen een brief van den Heer Mr. van Panhuys, dat hij, als thans Gouverneur van Friesland zijnde, geene zitting kan nemen.

Voorts zijn ingekomen twee ontwerpen van wet en naar de afdeelingen verzonden.

Het eerste betreffende de provinciale opcenten, te heffen in de verschillende provinciën, waartoe bij de veranderde grondwet eene nieuwe wet noodig was.

Het tweede ter regeling van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren over 1849 en waarvan het nominaal kapitaal in 2½ pCt. Nat. Schuld bedraagt *f* 95,000.

Wordende bij het eerste ontwerp ten opzigte van de provincie Zuid-Holland bepaald, dat aan deze de vereischte bekrachtiging wordt verleend voor de heffing van éénen buitengewonen opcent op de grondbelasting over 1849, en op de personele belasting over de dienst van 1849/50, ter bestrijding van de bijdrage in de kosten tot droogmaking van de Haarlemmer-meer.

ROTTERDAM, 8 December.

In het 9de kiesdistrict alhier is heden bij herstemmming gekozen, als Candidaat voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, de Heer D. Blankenheym, Wethouder dezer Stad.

RIDDERKERK, 9 December.

In het 12de district alhier is verkozen tot lid der Tweede Kamer Mr. W. Wijnaendts, bij herstemming tegen A. Vogelzang. Tot Candidaten voor de Eerste Kamer zijn verkozen O. B. 't Hooft en Jhr. Mr. R. F. Baron Groeninx van Zoelen.

AMSTERDAM, 11 December.

Zondag den 24sten zal bij de Remonstrantsche gemeente alhier voor het eerst gebruik worden gemaakt van twee nieuwe bundels gezangen met vierstemmige koralen, met eenige omzettingen en wijzigingen uit den zoogenaamden grooten en kleinen bundel gezangen van de Doopsgezinde gemeente te Amsterdam en uit het Evangelisch gezangboek der Nederlandsche Hervormde kerk getrokken en bijeenverzameld door eene, door de groote vergadering der Remonstrantsche Broederschap met die zorg belast zijnde, Commissie, bestaande hebbende uit de Heeren: A. des Amorie van den Hoeven, Hoogleeraar te Amsterdam; Joannes Tideman, Predikant te Rotterdam; C. W. van der Pot, Predikant te Leyden; J. J. van Vollenhoven, Predikant te Frederikstad aan den Eider; Dk. Heydeman, Opziener te Amsterdam; J. van der Hoeven, Opziener te Leyden.

UTRECHT, 11 December.

Sedert de Hooge Raad er eenmaal toe gekomen is, om aan eene wet — de zoogenaamde zeven-kinderen wet — welke geen onderwerp van privaatregt behandelde en in Nederland nooit was nageleefd, verbindbaarheid toe te kennen en daaruit eene regtsvordering te verleenen; sedert diezelfde Raad de voorschriften der Grondwet, waarbij onderstand aan kerkgenootschappen wordt toegezegd, almede als den grond erkend heeft, waaruit een stellige regtsvordering geboren wordt, achten wij het bedenkelijk, de noodzakelijke opruiming en afschaffing der verouderde, ten deele nooit regt ingevoerde, of althans nooit nageleefde, Fransche verordeningen, nog langer uit te stellen. De vordering voor den paarden-postmeester te Apeldoorn tegen den Staat ingesteld, tot uitkeering van, bij de Wet van 19 Frim. An VII. toegezegde en op dien grond verschuldigde gages, moge, eer het te laat is, den Minister bewegen, om tot intrekking van die en van een aantal andere, oude verordeningen over te gaan.

Het wordt tijd, dat men den Staat ten minste dergelijke, geheel nuttelooze en zoo ligt te vermijden uitgaven, of het gevaar om daartoe verpligt te worden, bespare. (*de Nederlander.*)

IJSSELSTEIN, 9 December.

In het 3de district is bij herstemming verkozen tot lid der Tweede Kamer de Heer E. C. U. van Doorn. Tot Candidaten der Eerste Kamer zijn verkozen de Heeren F. H. Spengler en Mr. J. H. Grothe.

AMERSFOORT, 9 December.

Gisteren is alhier tot lid der Tweede Kamer gekozen de Heer S. van Walcheren, en tot tweeden Candidaat voor de Eerste Kamer benoemd de Heer J. W. H. Bosch.

LEEUWARDEN, 9 December.

Naar wij vernemen heeft Mr. B. Alberda besloten zitting te nemen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor het 1ste district alhier. Tot tweeden Candidaat voor de Eerste Kamer is verkozen Jhr. G. R. G. van Swinderen.

APPINGEDAM, 9 December.

In het 3de district alhier is in de plaats van den Heer Wichers, die voor Groningen heeft aanvaard, tot lid der Tweede Kamer verkozen de Heer J. F. Zijlker. Tot tweeden Candidaat voor de Eerste Kamer is bij herstemming verkozen de Heer J. Q. Cleveringa.

WINSCHOTEN, 9 December.

Eergisteren is alhier met algemeene stemmen gekozen tot lid der Tweede Kamer, de Heer J. F. Zijlker, en bij herstemming tot Candidaat voor de Eerste Kamer de Heer J. Q. Cleveringa.

ASSEN, 9 December.

In het 1ste district alhier zijn bij herstemming verkozen tot lid der Tweede Kamer Mr. J. T. Homan, en tot Candidaten voor de Eerste Kamer Mr. R. H. Baron de Vos van Steenwijk en Mr. W. J. Tonckens.

ZWOLLE, 9 December.

Heden wordt de kerk der R. Cath. in de Rozenmarijnstraat ingewijd door den Aartspriester, den Wel-Eerw. Heer van Kessel. De eerste godsdienstoefening wordt morgen gehouden, later zal de inzegening plaats hebben, als de kerk geheel zal zijn afgewerkt.

Zij bevat 700 zitplaatsen, die deze week zijn verhuurd voor *f* 1900 à *f* 2000 in het jaar, terwijl de kerk bijna 2000 zielen kan bevatten.

Het gebouw is eenvoudig, maar hecht en net; de gaanderijen zijn ruim. De ontwerper en de bouwmeester, de Heer M. A. Trooster, die bijna in één jaar dat schoone gebouw geleverd hebben, verdienen allen lof.

HEERENVEEN, 9 December.

In het 2de district alhier is tot lid der Tweede Kamer verkozen Dr. M. Dassen, en tot tweeden Candidaat voor de Eerste Kamer Dr. H. J. Nassau.

ZIERIKZEE, 9 December.

In het 2de district alhier is tot tweeden Candidaat voor de Eerste Kamer verkozen de Heer M. C. de Crane.

VENLO, 9 December.

In het 3de district alhier is bij herstemming tot lid der Tweede Kamer verkozen de Heer P. L. de Lom de Berg.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 December.

De vermaarde heelmeester, Prof. Samuel Cooper, is den 3den dezer te Sheppertown overleden.

— Zondag ll. kwam de stoomboot tusschen Sligo en Liverpool varende, te Londonderry aan, hebbende een aantal dooden aan boord. Onmiddelijk daarop begaven zich de autoriteiten daarheen, en vonden op de boot 73 lijken opeengestapeld. De reden daarvan bleek de volgende te zijn: Toen de boot Vrijdag avond Liverpool verliet, had zij, behalve veel vee, ook 150 passagiers aan boord, van welke het grootste aantal naar Amerika zoude vertrekken. Des avonds werd de zee zoo woelig en onstuimig, dat de Kapitein beval dat de passagiers zich naar beneden moesten begeven. Daar waren zij in eene ruimte voor 30 personen, zonder de noodige versche lucht, opeen-

gepakt, en zouden misschien allen gestikt zijn, indien het niet een der passagiers gelukt ware, het dek te bereiken en de bemanning te waarschuwen; men opende onmiddelijk de luiken, maar het was te laat; reeds 73 personen hadden het leven verloren.

De Kapitein en de Stuurman van het schip zijn door de Regtbank schuldig verklaard aan manslag.

— Uit Sheerness wordt van den 6den berigt, dat het Nederlandsche schip Laurens Koster, gereed lag om bij gunstigen wind zijne reis voort te zetten. De troepen en manschap genoten thans de beste gezondheid.

— Gedurende deze week zijn weder 138,000 oncen zilver naar Rotterdam uitgevoerd.

— Engeland betaalt aan zijne 4 Gouverneurs in de Noord-Amerikaansche koloniën 2,500 £ meer, dan de Vereenigde Staten aan 30 Gouverneurs.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 December.

In de zitting der Nationale Vergadering van gisteren heeft de verkiezing plaats gehad van de 30 leden, waaruit de voorloopige Raad van State zamengesteld zal zijn. Onder de gekozenen behooren de Heeren: F. Arago, de Lamartine, Bedeau, Dupont (de l'Eure), Senard, Goudchaux, de Tocqueville, de Rémusat, Cormenin, Buchez en Marrast. Daarna is de vergadering overgegaan tot de beraadslaging over de wet, volgens art. 115 der staatsregeling vast te stellen, ter aanduiding van de door de tegenwoordige constituerende Nationale Vergadering te vervaardigen organieke wetten. In deze wet, die uit één artikel bestaat en paragraaphsgewijze met eene vrij groote meerderheid van stemmen is aangenomen, worden de volgende organieke wetten opgenoemd: 1°. de wet op de verantwoordelijkheid der overheids-personen, bij welke het hoogste gezag in den Staat berust; 2°. de wet omtrent den Staatsraad; 3°. de kieswet; 4°. de wet op de departementale en gemeentelijke organisatie; 5°. de wet op de regterlijke organisatie; 6°. de wet op het onderwijs; 7°. de wet op de organisatie der gewapende magt (de nationale garde en het leger); 8°. de wet op de drukpers; 9°. de wet omtrent den staat van beleg.

— De stemming voor eenen President is begonnen, de stad is rustig en de onverwachte kalmte, te midden van den angst voor oproerige uitbarstingen, heeft de fondsen doen rijzen, iets waartoe de proclamatie van den Generaal Cavaignac, waarbij het volk nadrukkelijk tot kalmte werd aangespoord, ook het hare heeft bijgedragen.

Van de 452,000 ingeschrevene kiezers hebben meer dan 100,000 verzuimd hunne kaartjes af te halen. Men schat het getal dergenen die heden te Parijs en in de voorsteden hunne stemmen hebben uitgebragt, op 200,000.

De berekenaars schatten de verdeeling der stemmen als volgt: Bonaparte 100,000; Cavaignac 40,000; Ledru-Rollin 30,000; Raspail 25,000; Lamartine, Cabet en anderen 50,000.

— Het bestuur der stad Avignon heeft den Paus een verzoekschrift doen toekomen, om zijn verblijf aldaar te vestigen. Naar deze aloude stad, die ruim vijf eeuwen voor Christus zou zijn gesticht, gelegen in het vroeger aan den Kerkelijken Staat toebehoorende Graafschap Venaissin, werd in 1305 door invloed van den toenmaligen Koning van Frankrijk Philippus IV, bijgenaamd de Schoone, onder Clemens V, de Pauselijke zetel overgebragt en bleef aldaar tot 1377. Het graafschap is vervolgens nog steeds door een Pauselijk legaat bestuurd, tot het in 1791 met Frankrijk werd vereenigd. Het Pauselijk paleis is nog aanwezig.

Het is nu 414 jaar geleden, sedert voor het laatst een Paus voor de Romeinen zelve, uit Rome moest vlugten, namelijk Eugenius IV, aan wien de oppositie van het concilie van Bazel meer zorg baarde, dan de staatkundige verwikkelingen in Italië. De laatste Visconti van Milaan, die evenmin zonder wijd vertakte intrigues leven kon als zonder brood, hitste door middel van zijne bezoldigde dienaren de Romeinen tegen Eugenius op en deze ontkwam op den 18den Mei 1434, in eene bark uit de stad, zakte den Tiber af naar Ostia en van daar naar Livorno, eene toenmaals onbeduidende haven der Florentijners. Negen jaren verstreken eer de Paus, die ondertusschen te Florence, waar hij zeer goed ontvangen werd, te Bologna, Ferrara en Siena had doorgebragt, in zijne hoofdstad kon terugkeeren, welke spoedig hare dwaling inzag, en, nadat onderscheidene partijhoofden elkander binnen hare wallen bekampt en dan eens de een, dan weder de ander het kasteel van St. Angelo veroverd hadden, onder de strenge Regering van den Kardinaal Vitellesci tijd gekregen had, om door schade wijs te worden.

Vele Pausen in de middeleeuwen hadden voor de rustelooze inwoners van Rome de vlugt moeten nemen; men telt onder hen als de beroemdste, Gregorius VII en Innocentius III, van welke de eerste, na den inval der Normannen, bij Robert Guiscard, te Salerno een toevlugt vond: de laatste echter in den strijd met Orsini, naar Ferentino en Anagni de wijk nam. Doch, gelijk gezegd is, Paus Eugenius was de laatste en niemand had wel gedacht, dat zulk een stap, zulk een uiterst middel voor een zijner opvolgers nog eens noodzakelijk worden zou?

SARDINIE.

TURYN, 5 December.

Het Ministerie is wederom afgetreden, omdat hoewel het nog de meerderheid in de Kamer had, deze meerderheid echter te gering was, om ze als een bewijs van algemeen vertrouwen aan te zien en de noodige klem aan het bestuur te geven. Men meent nu, dat er een nieuw Ministerie onder den beroemden Gioberti zal gevormd worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 December.

De door den Koning geoctrooijeerde staatsregeling schijnt algemeen zelfs ook aan de demokratische dagbladen te bevallen, die zich zooveel niet hadden kunnen voorstellen.

— Men denkt dat de Koning spoedig in deze stad zal terugkeeren en de staat van beleg dus eerdaags zal opgeheven worden.

— De Minister van Finantien heeft de volgende bekendmaking uitgevaardigd: Ten gevolge van de door een deel der Nationale Vergadering gedane oproeping tot weigering der belastingen, zijn aan het koninklijk staatsministerie, om aan eene mogelijke verlegenheid der staatskas te gemoet te komen, uit alle deelen der monarchie talrijke aanbiedingen tot vooruitbetaling der belastingen en bijdragen in geld van allerlei soort — niet zelden met uitdrukkelijken afstand van terugbetaling en renten — gedaan. Verscheidene vaderlandsvrienden hebben zelfs met de onbaatzuchtigste edelmoedigheid hun gansche vermogen aan den Staat ter vrije beschikking gesteld.

De vermelde oproeping, welke de treurigste gevolgen voor ons geheele vaderland had kunnen hebben, is, dank zij het gezond verstand des volks, bijna zonder eenige uitwerking gebleven en heeft slechts op weinige plaatsen eene zeer korte staking in de betaling der belastingen ten gevolge gehad. De Staatskas bevindt zich derhalve niet in zoodanigen toestand, dat men tot bevrediging der staatsbehoeften van de aangeboden offers gebruik zou behoeven te maken.

Desniettemin acht de ondergeteekende het eenen pligt, dien hij met vreugde vervult, de hooge waarde der gedane aanbiedingen en van de daarin blijkbare uitdrukking van waarachtige vaderlandsliefde hierbij openlijk dankbaar te erkennen.

— Te Keulen was den 7den op vele plaatsen een plakkaat aangeslagen, waarop met groote letters de woorden stonden: *Vrijheid of Dood!* en waarin met de oproerigste taal werd aangespoord om het Ministerie omver te werpen en den Koning weg te jagen.

— Een landman te Bergheim, niet ver ten oosten van Keulen, het oude Tiberiacum, heeft, terwijl hij bezig was in zijn tuin te graven, een mosaïk ontdekt, verscheidene ellen in het vierkant metende. Het schijnt tot het Gallo-Romeinsche tijdvak te behooren. Het plaatselijk bestuur hiervan verwittigd, heeft onmiddelijk de noodige maatregelen verordend, om het ongeschonden te bewaren, en nopens den oorsprong van dit zeldzame kunstwerk nasporingen in het werk te stellen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 5 December.

Keizer Frans Joseph de Eerste beklimt den troon onder buitengewone omstandigheden. De pracht en de staatsie die gewoonlijk het begin der Regering van eenen Vorst kenmerken, zullen zich nergens kunnen vertoonen. De ernstige en gewigtige tijdsomstandigheden, het gebod der geregtigheid en voorzigtigheid zullen ook de bron der genade welke bij zoodanige gelegenheden mildelijk pleegt te vloeijen, in haren loop stremmen. De nieuwe Vorst is tot den troon geroepen, zoo niet in eenen tijd van onheil, dan toch in eenen tijd van arbeid en strijd. Het geluk der volken, dat geschokt was, kan een vasteren grondslag vinden dan ooit te voren; de verdeeldheid van Oostenrijk, welke het land eene scheuring nabij bragt, kan tot de volkomenste eenheid, en de vrede in het binnenste des lands kan door voltooijing van het werk der staatsregeling voor immer verzekerd worden. Het is geen tijd voor feestvieringen, maar een tijd waarin wij gaarne van alle feestelijkheden en plegtigheden afzien, welke anders bij de komst van een Vorst tot den troon zijner vaderen plaats vinden. Indien de eenheid van Oostenrijk hersteld is, zijne vijanden van binnen en van buiten verwonnen zijn, dan mogen wij hopen, dat de tijd daar zal wezen, om na den arbeid te rusten, na den strijd feest te vieren en na de zege ons aan de vreugde over te geven.

— Keizer Frans Joseph I, heeft den Banus Jellachich als burgerlijk en militair Gouverneur van Croatie bevestigd, en wordt reeds Donderdag alhier verwacht. Men hoopt op eene spoedige afkondiging eener algemeene amnestie.

— De Oostenrijksche regering ontwikkelt op dit oogenblik eene buitengewone geestkracht, en dit bewijst dat zij de gevaren, welke de monarchie meer dan ooit dreigen, niet ligter telt dan zij wezenlijk zijn. Niet alleen worden de ligtingen van troepen snel en geregeld ten uitvoer gebragt, ook de vervaardiging van ammunitie in de groote gieterijen te Mariazell en Neuburg en de levering van sabels en geweren geschiedt in groote menigte. Aan schietgeweren alleen moeten 1,000,000 stuks volgens contract geleverd worden, daar zoowel de volkswapening als de gestadige vermeerdering des legers eene aanzienlijke menigte wapenen noodig maakt. De opkoop van alle voor den oorlog geschikte paarden duurt voort, en de behoefte is zoo groot, voornamelijk door de oprigting van escadrons Croatisch-Slavonische huzaren, dat aan de dringende aanvragen volstrekt niet kan worden voldaan.

— De Aartshertog Frans Karel en de Aartshertogin Sophia van Oostenrijk, ouders van Keizer Frans Joseph, zullen zich naar Munchen begeven. Men zegt, dat de overige leden der Keizerlijke familie deels naar hare goederen, deels naar buitenslands vertrekken zal, en wel volgens den bepaald uitgedrukten wensch van den jongen Keizer, daar hij vrij van elken invloed bij de aanvaarding zijner regering optreden wil.

— In de zitting van den Rijksdag te Kremsir den 4den dezer, heeft de Minister Kraus wegens het deficit van $49\frac{1}{2}$ millioen guldens een buitengewoon crediet van 80 millioen verlangd. De meerdere uitgaven van den krijg vereischen 30 mill., de betaling van de renten der schuld 12 millioen. De Mi-

nister deelde de middelen mede, waaruit deze meerdere uitgaven zouden gevonden worden, als: belasting op de binnenlandsche suiker, verhooging van de belasting op sterke dranken, verandering van het tolstelsel, opheffing van alle verbod van invoer; eene belasting op de gebouwen; op de inkomsten, en betere regeling der patenten en zegelwet enz. Omtrent dit alles beliefd het Ministerie zich voor later voorstellen te doen. Intusschen zouden ook eenige belastingen verminderd worden, zoo als bijv. de in sommige provinciën zeer verschillende grondlasten, welke gelijkmatig geheven zouden moeten worden. De prijs van het zout zou eene vermindering moeten ondergaan; ook de accijnsen zouden verminderd en de heffing daarvan gewijzigd moeten worden. De loterij zou worden afgeschaft.

— De krijgsverrigtingen tegen Hongarye zijn weder uitgesteld, om dat de nieuwe Keizer door een manifest aan de Hongaren schijnt te willen beproeven, om hen zonder geweld van wapenen, tot onderwerping te brengen. Velen zouden de overheersching van Kossuth reeds moede zijn en tot betere gedachte komen.

— Het huis Rothschild heeft 1 millioen guldens ten behoeve van het leger voorgeschoten.

— De stad Klausenburg, de tweede in aanzien in Zevenbergen, heeft zich aan de Keizerlijke troepen overgegeven.

BEIJEREN.

De Koning heeft eene prijsvraag uitgeschreven over het middel, waardoor de nood der lagere klassen in Duitschland, bijzonder in Beijeren, op het doelmatigst en duurzaamst kan opgeheven worden; — de beantwoording moet aan zijnen vleugel-Adjudant worden ingezonden vóór 31 Januarij 1849; voor het door eene Commissie goedgekeurde antwoord is eene belooning van 100 dukaten gesteld.

BADEN.

Onlangs zijn hier de dusgenoemde Caracalla- of Keizerbaden ontdekt, een reuzenwerk der Romeinen, waarvan de overlevering de geschiedenis had bewaard, doch wier ligging tot nog toe onbekend was gebleven. Dit gedenkteeken van de grijze oudheid moet een der prachtigste in zijne soort zijn.

FRANKFORT.

8 December.

Het Duitsche Parlement heeft in zijne zitting van gisteren het artikel der s'aatsregeling aangenomen, waarbij de doodstraf, het geeselen en brandmerken worden afgeschaft, met uitzondering van die gevallen, waarin de krijgswet of het zee-strafregt de doodstraf wegens muiterij voorschrijft.

— De Afgevaardigde Wisendonck heeft het volgend voorstel gedaan:

Overwegende dat de Pruissische Regering de constituerende vergadering opgelost en de Koning op eigen gezag eene constitutie geoctrooijeerd heeft; overwegende dat eene dergelijke daad van geweld in strijd is met het Koninklijk patent van 8 April, dat de zamenstelling eener constitutie beloofd; overwegende dat men in de vorige maand besloten heeft de vrijheden en regten van het Pruissische volk te zullen beschermen, en eindelijk overwegende dat de Rijksvergadering de belasting-weigering van den kant der Pruissische vergadering nul en nietig verklaard heeft, zoo besluit de Rijksvergadering: »de onder dagteekening van den 5den dezer uitgevaardigde kabinets-order, de oplossing van de constituerende vergadering en het octroijeren eener constitutie betreffende, als eene daad van geweld der Kroon, voor nul en nietig te verklaren."

Dit door de linkerzijde met grooten bijval ontvangen voorstel werd naar de commissie over de Pruissische zaken verzonden, opdat deze daarover dadelijk een verslag inzende.

POLEN.

Men heeft berigten uit Warschau, welke de onlangs door de dagbladen medegedeelde tijding logenstraffen, dat de Keizer met de volksstammen van den Kaukasus vrede zou hebben gesloten. Het gerucht daarvan was ontstaan, doordien eenige stammen van Daghestan zich aan Prins Woranzof hadden onderworpen, waardoor de Keizer over 5,000 man kon beschikken, die toen naar Polen zijn opgerukt.

ALGERIE.

Het dagblad van Algerie deelt het volgend voorbeeld van moed en vastberadenheid mede:

Een kolonist van Sasula beklom met zijnen zoon eene verhevenheid, ten zuiden van hun dorp, ten einde zich met jagen te verlustigen. Zij hadden hunne geweren met hagel geladen, daar zij het slechts op vogels gemunt hadden. Naauwelijks hadden zij zich evenwel een weinig dieper in het boschrijke gedeelte van het land begeven, of een leeuw van eene ontzaggelijke grootte springt op hen toe, werpt zich op den kolonist en scheurt hem op eene ijsselijke wijze het aangezigt en de hersenpan open.

De zoon geeft onmiddelijk vuur, en ofschoon de hagel weinig op het razende dier vermogt, scheen het echter genoegzaam getroffen om hem zijn prooi tijdelijk te doen loslaten. Op dit oogenblik kwam een andere Arabier aan en werd terstond door den leeuw bemerkt, aangevallen en verscheurd.

De zoon van den kolonist maakt hiervan gebruik om zijn geweer op nieuw, maar met kogels, te laden; treedt daarop met vasten tred naar den leeuw toe, die met zijne prooi bezig, dit niet zag, zet hem de tromp van het geweer op den kop, en geeft vuur. De leeuw stortte doodelijk gewond neder en blies weldra den laatsten adem uit. Ofschoon de kolonist deerlijk verminkt is, hoopt men hem in het leven te behouden.

206de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de Trekking. N°. 7635 een prijs van *f* 1,500. N°s. 98, 1782 en 6431 ieder een prijs van *f* 1,000.

14de » N°. 5921 een prijs van *f* 100,000. N°. 17167 een prijs van *f* 5,000. N°. 13512 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, E. COUVÉE, Echtgenoote van

LEYDEN, 8 December 1848. B. VAN DER HORN Jz.

De Ondergeteekende bedankt voor de bewijzen van deelneming bij de bevalling zijner Echtgenoote.

LEYDEN, 13 December 1848. J. HARTEVELT Az.

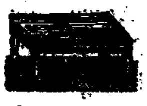

Door buitengewone gelegenheid *UIT DE HAND TE KOOP:* een sterken toon gevende Engelsche **6 Octaafs PIANO FORTE**, van JOHN BROADWOOD AND SONS te *Londen*, nieuw, met Metalen klankbodem en Stalen tegenstandbiedenden Staaf, zonder gebreken, voor *f* 325. Een **DITO 6 Octaaf**, van GROSSE te *Leipzig*, bespeeld, voor *f* 160, te bevragen bij den Heer TAVERNE, op den Ouden Rijn te *Leyden*.

Genezing van een kwaad been, door het gebruik der Holloway's Pillen en Zalf.

De Meesterknecht aan de groote Papiermolen bij Armagh, (het eigendom van den Heer GWINN) wiens drukke werkzaamheden vereischte dat hij den ganschen dag op de been moest zijn, had een been dat tot een bijzondere dikte gezwollen was en eindelijk in zweren uitbrak, waardoor hij verschrikkelijk leed en genoodzaakt was zijne bezigheden te staken; het was een hopelooze toestand, welke echter spoedig verbeterde, want door het gebruik der *Holloway's Pillen en Zalf* genas hij, even als zoo vele anderen, volkomen.

Te bekomen te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 11 DECEMBER.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	46$\frac{13}{16}$	47$\frac{1}{8}$	46$\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	55$\frac{13}{16}$	56	55$\frac{7}{8}$
Dito dito	» 4	»	71$\frac{7}{8}$	72$\frac{3}{8}$	72$\frac{11}{16}$
O. I. Leening	» 4	»	70$\frac{1}{2}$	70$\frac{1}{2}$	
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	72	72$\frac{1}{8}$	72$\frac{1}{8}$
Handel-Maatschappij	» 4½	»			
Haarlemmermeer	» 4½	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	76$\frac{1}{2}$		
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIE, Certificaten	» 2½	»			
Dito Dito	» 2½	»	37$\frac{3}{8}$		
Dito, bij ROTHSCHILD	» 2½	»	37$\frac{3}{8}$	37$\frac{1}{2}$	
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	9$\frac{7}{16}$	9$\frac{1}{2}$	
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	9		
Dito Binnenl. a 6 m.	» 3	»	18$\frac{11}{16}$	18$\frac{13}{16}$	18$\frac{9}{16}$
Coupons Ardoins			6	6$\frac{1}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	23$\frac{1}{2}$		
Dito dito	» 4	»	24$\frac{9}{16}$	24$\frac{1}{2}$	24$\frac{9}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	98$\frac{1}{2}$	98$\frac{3}{4}$	98$\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	98	98$\frac{1}{8}$	98
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	89		
Dito bij HOPE	» 4	»	78$\frac{1}{4}$		
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	78$\frac{1}{4}$		
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van Dito	» 6	»	58$\frac{1}{4}$		
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	125		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»	65		
Oblig. Metalliek	» 5	»	67$\frac{1}{2}$	68	68
Idem	» 2½	»	35$\frac{1}{4}$	35$\frac{7}{8}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5	pCt.			
BRAZILIE,	» 5	»	76$\frac{3}{4}$		
MEXICO,	» 5	»	19$\frac{3}{4}$	19$\frac{7}{8}$	19$\frac{7}{8}$
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactiën					
GRIEKENLAND,	» 5	»			
VENEZUELA,	» 2½	»			

Koers van het Geld: Prolong. 2½ pCt. Beleening 2½ pCt. Wissel-Disconto 3 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.